

B.

Mødet den 14. Februar 1925.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Marius Geertsen.

1. (J. Nr. 248—1924). Indstilling fra Belysningsudvalget angaaende **Anskaffelse af et nyt Ovn anlæg m. m. til Gasværket.**

Fra Belysningsvæsenet forelæa følgende Erklæring:

»Hoslagt fremsendes de indkomne Tilbud paa et nyt Ovn anlæg til Aarhus Gasværk.

Som det fremgaar af vedlagte, foreligger der Tilbud paa et komplet Ovn anlæg med tilhørende Kul- og Koketransport samt et Koks- Knuser- og Sorter anlæg for et Gasværk med k o n t i n u e r l i g Drift fra følgende Firmaer:

1. Woodall Duckham, London... Kr. 1.604.280
2. Glower West, Manchester..... » 1.646.280
3. Robert Dempster & Sons (ufuldstændigt Projekt).
4. Heinrich Koppers, Essen Kr. 1.680.390
5. Stettiner Chamotte Fabk., Stettin » 1.870.000
6. Dr. C. Otto & Co., Dahlhausen » 1.500.000

Endvidere foreligger Tilbud fra følgende Firmaer paa et d i s k o n t i n u e r l i g t Anlæg:

7. Heinrich Koppers..... Kr. 1.660.000

8. Stettiner Chamotte Fabrik ... Kr. 1.264.773
 9. Dr. C. Otto & Co. » 1.400.000

Foruden Udgiften til ovennævnte Anlæg vil der komme Udgifter til alle Fundamenter, der ligger dybere end 1 m under Terræn, og til eventuelle Vejarbejder, hvilket Beløb anslaaes til ca. Kr. 100000.

Yderligere er det paatænkt at søge Havneudvalgets Tilladelse til, at der bygges et Kullosningsanlæg, der kan bringe Kullene direkte fra Skib og ind i Gasværkets Kulhus. Et saadant Anlæg anslaaes at ville koste ca. Kr. 170000«.

Fra Belysningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

Udvalgets Flertal, H. P. Christensen og Vald. Pedersen, indstiller til Byraadet under Henvisning til Erklæring fra Driftsassistent S. C. Sørensen, Bilag Nr. VII, at Udvalget bemyndiges til paa Grundlag af Tilbudet, Bilag Nr. 4, fra Heinrich Koppers ved Victor Berg, Stockholm, at indlede Forhandling med nævnte Firma om Opførelsen af et Ovnanlæg med kontinuerlig Drift.

Vald. Pedersen kunde ogsaa tænke sig, at der indledes Forhandling med Firmaet Dr. Otto & Co., Bilag Nr. 6.

Udvalgets Mindretal, P. Petersen, indstiller til Byraadet, under Henvisning til Erklæringer fra Belysningsdirektør Løchte, Bilag Nr. V, og Ingeniør cand. polyt. C. J. H. Madsen, Bilag Nr. VI, at der i Henhold til Tilbud fra Woodall-Duckham, London, Bilag Nr. 1, indledes Forhandlinger med dette Firma om Ovnanlæg med kontinuerlig Drift.«

H. P. Christensen forelagde Indstillingen, som desværre ikke var enstemmig, idet Udvalgets

Flertal stillede eet Forslag, medens Konsul Petersen sammen med Direktør Løchte stillede et andet. Embedsmændene havde selvfølgelig rent teoretisk den bedste Viden, men om det altid kunde holde i Praxis, var et andet Spørgsmaal. Udvalget maatte jo arbejde sammen med Embedsmændene, og hvis de mente, det var dem, der skulde lede Kommunes Sager, maatte Udvalget jo appellere til Byraadet; men naturligvis blev det meget vanskeligt, naar Udvalget ikke kunde slutte sig til den tekniske Ledelses Mening. Hvad de forskellige Firmaer angik, saa anbefalede de selvfølgelig alle deres eget System og paapegede Fejl hos de andre. Udvalget var enigt om at maatte foretrække et kontinuerligt Gasværk fremfor et diskontinuerligt; det sidste var ganske vist noget billigere, men Koksene blev daarligere og egnede sig ikke til Brændsel i Kakkellovne, hvorved Fordelen gik bort. Udvalget havde sendt Driftsassistent Sørensen til Tyskland, for at han kunde sætte sig ind i den daglige Drift af Koppers Værk, og af hans Erklæring, som altsaa var bygget paa det rent praktiske, fremgik, at der ved Koppers var den Fordel, at der kunde anvendes ringere Brændsel end ved Wodall-Duckhams, idet der ogsaa kunde bruges Nøddekoks og Smuld. Derved blev dette System fordelagtigere i Driften end det engelske. Ganske vist var Koppers System noget mere kompliceret og krævede maaske lidt mere Pasning, men Driftsassistenten havde dog overfor Taleren erklæret, at han maatte anse Koppers for det bedste. Et Bevis herfor var det ogsaa, at man i Oslo netop i denne Tid havde bestemt sig for at opføre et Gasværk efter Koppers System. Udvalget havde desuden bedt Ingeniør Madsen ved Østre Gasværk i København give en Erklæring om Wodall-Duckhams og Dr. Ottos Sy-

stemer. Ingeniør Madsen var bekendt for at være en Ekspert paa dette Omraade, og han anbefalede Wodall-Duckham; men Taleren tillagde alligevel ikke hans Erklæring saa stor Betydning af den Grund, at han for et Aar siden var af den modsatte Mening. Som Stillingen nu laa, var det selvfølgelig vanskeligt for Byraadet at tage Stilling til Sagen, men Taleren vilde anbefale at gaa den Vej, at man bemyndiger Udvalget til at træde i Forhandling med det af de to Firmaer, som Byraadet bestemmer, dels for at faa slaaet fast, hvor stor en Del af Arbejdet der kan udføres her i Landet, og dels for at faa de fornødne Garantier. Taleren havde imidlertid den bestemte Overbevisning, at det vilde være en Fordel at vælge Koppers Projekt, idet man ved at bruge billgere Brændsel her kunde indvinde ca. 200000 Kr. aarlig, og et saadant Beløb kunde man ikke helt se bort fra.

P. P e t e r s e n vilde anbefale at vælge Woodall-Duckhams Projekt, dels fordi det var det billigste, men ogsaa af andre Grunde. Den afsluttede Licitation havde nærmest været en illoyal Konkurrence; det var ikke Kotume, at man, efter at Tilbudene var indgivet, gav sig til at forhandle med de bydende og lod dem give nye Tilbud for at faa Prisen sat ned; men her var Eksempler paa, at der var slaaet af med ca. 500000 Kr. Det eneste Firma, som ikke havde noget at slaa af, var netop Wodall-Duckham; det havde beregnet alt nøjagtigt i Forvejen. Wodall-Duckham var anerkendt overalt som det førende Firma paa dette Omraade, og alle omtalte det som et Firma, man ubetinget kunde stole paa. Endelig kunde man ikke se bort fra Sagskundskaben, sem repræsenteredes af Direktør Løchte og Ingeniør Madsen. Hvad den sidste an-

gik, saa var han anerkendt som Ekspert fra alle Sider, ogsaa af H. P. Christensen, som selv foreslog, at man skulde indhente hans Erklæring, men da Madsens Udtalelser gik Udvalgets Flertal imod, duede han pludselig ikke mere. Angaaende Assistent Sørensen, saa tvivlede Taleren ikke om, at han havde lært en hel Del paa sin Rejse, saa den var ikke spildt; men selv om han var en praktisk dygtig Mand, var han ikke Gastekniker, og endogsaa med hans Erklæring som Grundlag vilde Taleren vælge Vodall-Duckham; for selv om man ved at tage Koppers kunde spare 200000 Kr. aarlig paa Brændselet, saa var dette Værk saa meget mere kompliceret og krævede større Pasning; der kunde derfor let blive Standsninger og store Reparationer derpaa, og saa var Besparelsen ganske illusorisk. Hvad Hr. Sørensen privat havde sagt til H. P. Christensen, vidste Taleren ikke, men overfor Udvalget vilde han i hvert Fald ikke svare paa, hvilket han ansaa for det bedste. At fortsætte Forhandlingen med flere Firmaer førte næppe til noget; de kunde maaske presses noget ned, men saa blev det, man fik, ogsaa daarligere. Taleren vilde altsaa anbefale at forhandle med Wodall-Duckham for snarest at faa Sagen i Orden.

J. Chr. Møller syntes, det var et noget mærkeligt Tidspunkt at komme med et saa stort Projekt, eftersom Byraadet havde været enigt om at udskyde alle store Sager til efter Byraadsvalget, og især da Udvalget ikke var enigt. I Virkeligheden var det at stille Byraadet paa en noget vanskelig Prøve, naar Udvalget efter at have forhandlet med Teknikere i saa lang Tid og foretaget lange Rejser for at sætte sig ind i Forholdene, saa kom til Byraadet og forlangte, at det skulde vælge mellem to Forslag. Taleren vilde først henvise til

Direktør Løchtes Erklæring, hvoraf fremgik, at Wodall-Duckhams var det bedste; det var det ældste og det førende paa Ovnanlæggenes Omraade, og deres Tilbud var tillige det billigste. Taleren havde søgt Oplysninger ad forskellige Veje og der erfaret, at Direktør Løchte ansaas for at staa højt netop paa det gastekniske Omraade, og man maatte derfor lægge Vægt paa hans Indstilling. Det var Ledelsen og ikke Udvalget, som skulde besørge det daglige Arbejde, og et Udvalg vilde derfor paatage sig et meget stort Ansvar ved at gaa imod den tekniske Ledelse. Dertil kom, at Udvalget senere forespurgte Ingeniør Madsen, som regnes for den største Gastekniker her i Landet, og bad ham dømme mellem Wodall-Duckham og Dr. Otto, idet man dengang slet ikke regnede med Koppers, og Madsens Erklæring var fuldstændig til Fordel for Wodall-Duckham. Assistent Sørensen var sikkert en praktisk, dygtig Mand, men han var ikke Gastekniker, og Udvalget burde ikke have ladet ham rejse, for det var at underkende baade sig selv og Ledelsen paa Værket, efter at de havde været paa Studierejse. Men Assistent Sørensens Erklæring sagde egentlig ikke noget afgørende, og hans Beregninger var næppe til at bygge særligt paa, saa Erklæringen maatte nærmest lades ude af Betragtning. Taleren havde forstaaet det saaledes, at der var truffet Aftale med A/S Frichs om at udføre en Del af Arbejdet, hvis det blev et engelsk Firma, der fik det, medens der ikke forelaa nogen Aftale herom med de andre Leverandører, og det maatte siges at være uheldigt. Taleren havde ikke den Anskuelse, at Embedsmændene skal regere, og Kommunens Funktionærer burde heller ikke sidde i Byraadet; men her kunde man næppe gaa imod den tekniske Ledelse og de sagkyndiges Erklæ-

ringer. Af disse Grunde vilde Taleren anbefale at forhandle med det engelske Selskab.

Vald. Pedersen vidste ikke, at Byraadet havde vedtaget noget om, at større Forslag skulde udsættes til efter Valget. Taleren havde været med i England og set paa mange Gasværker, men der var lige saa mange af Webster og Demstock som af Wodall-Duckham, og hvis det ikke gjaldt om at skaffe Arbejde her til Landet, vilde Taleren gerne have anbefalet Webster. Hvad Ingeniør Madsens Erklæring angik, saa havde Taleren Indtryk af, at der indenfor Ingeniørstanden i Danmark var noget Frimureri, og det kunde forklare en Del. Hvis Ingeniør Madsen var blevet spurgt et Aar tidligere, vilde han have fraraadet at vælge Wodall-Duckham, og det vilde sikkert blive vanskeligt for ham at forsvare sine Udtalelser i Erklæringen. Naar man sendte Driftsassistent Sørensen til Tyskland i Stedet for, at Udvalget rejste derned, var det nærmest for at spare Penge, og han var i hvert Fald en dygtig Mand, som forstod at passe et Gasværk. Hvad de opstillede Garantier og Beregninger angik, saa maatte der vist overalt trækkes nogle Procent fra; Tallene kunde opstiles paa mange Maader. Taleren ansaa egentlig Dr. Ottos Projekt for det bedste og billigste, og det tog mindst Plads; det var tillige anbefalet af en Kapacitet som Direktør Kettinge paa Frederiksberg; men subsidiært kunde Taleren slutte sig til H. P. Christensens Forslag. Udvalget var enigt om, at saa meget som muligt af Arbejdet skal laves i Danmark, specielt i Aarhus; men der havde ikke været forhandlet med noget Aarhusfirma endnu, og det var næppe klogt at gøre det paa nærværende Tidspunkt.

A. M ø r u p var enig med Udvalget i, at det bør være et kontinuerligt Anlæg; det gav det største Udbytte baade af Gas og Koks, og Koksene blev bedst; desuden blev der mindre Slid paa et saadant Anlæg, idet Temperaturen var nogenlunde ens hele Tiden. Det var ikke let for Byraadet at tage Stilling til Sagen med Dags Varsel, selv om Udvalget havde gjort Arbejdet lettere ved at tage to af Tilbudene at vælge imellem. Hvad disse angik, var der en principiel Forskel mellem dem, idet Wodall-Duckham havde almindelig Generator, medens Koppers havde Centralgenerator, og det syntes, som om dette System var noget mere økonomisk i Driften, da der kunde anvendes billigere Brændsel. Men hertil var at sige, at paa Frederiksberg brugte man ikke det billigere Brændsel, og det kunde tyde paa, at det ikke var nogen Fordel; dertil kom, at Koppers var vanskeligere at betjene, mindre driftssikker og krævede større Vedligeholdelse, saa den omtalte økonomiske Fordel blev vist meget problematisk. Det var en Fordel ved Wodall-Duckham, at dette System havde 5 Ovne med 20 Retorter, medens Koppers havde 2 Ovne med 7 Retorter i hver; Koppers kunde derfor kun arbejde med fuld eller halv Produktion, men Wodall-Duckham kunde regulere Produktionen med $\frac{1}{5}$. Hvis man tog Koppers Tilbud, skulde der fjernes en Gasbeholder og anlægges Veje, og derved blev det dyrere end det engelske, og endelig garanterede dette 80 % dansk Arbejde mod Koppers 75 %. Der var nogen Strid om Ingeniørernes Fagkendskab, men hertil vilde Taleren sige, at Ingeniør Madsen netop som Kemiker havde den største teoretiske Uddannelse paa dette Omraade, og naar han saa havde beskæftiget sig med Gasværksarbejde i en Menneskealder, kunde man

ikke undlade at lægge den største Vægt paa hans Udtalelser, der helt igennem faldt sammen med Direktør Løchtes Erklæring. Af disse Grunde vilde Taleren anbefale at antage Wodall-Duckhams Projekt.

H. P. Christensen konstaterede, at Fabrikant Møller havde faaet et andet Syn paa den tekniske Ledelse, end han tidligere havde haft. Selvfølgelig havde Embedsmændene større teoritisk Indsigt, men i det praktiske Arbejde kunde andre være mindst lige saa dygtige, og Taleren tog ikke i Betænkning at indtage et andet Synspunkt end den tekniske Ledelse i denne Sag. Hvis Byraadet antog Wodall-Duckhams Projekt, maatte Taleren i hvert Fald forlange at faa et særligt teknisk Tilsyn under Opførelsen. Angaaende at Forslaget kom lige før Valget, saa maatte det dog siges, at det nuværende Udvalg var mest kompetent til at komme med Forslag efter alle de Rejser og Undersøgelser, som var gaaet forud. Taleren maatte bestride, at Wodall-Duckham var det billigste Tilbud, naar man saa Sagen fra alle Sider. Direktøren havde af Koppers forlangt, at der skulde være 3 Central-generatorer; men 2 maatte dog være nok, da man normalt kun brugte 1, og den tredie blev der ikke Brug for i de første 10 Aar; derved kunde spares 85000 Kr. Koppers første Tilbud lød paa Afgasning af 160 tons i Stedet for som forlangt 140 tons, og da de senere gik ned til 140 tons, blev Prisen selvfølgelig billigere, uden at Tilbudet blev forringet. Systemet med Centralgenerator var det bedste, og at det skulde være mindre driftssikker, havde Taleren aldrig hørt noget om. At det var kompliceret, maatte vel nærmest være en Fordel, idet alle tekniske Fremskridt her var udnyttet. For Taleren gjaldt det om at faa det Værk,

som økonomisk set var det bedste for Kommunen, og det var Koppers. Ved Wodall-Duckhams Gasværk i Odense sad Koksene saa fast, at de maatte slaas løs med en Forhammer; det var ingen Anbefaling for dette. Hvad Ingeniør Madsen angik, saa havde han muligvis alle de gode Evner, som man her fremhævede; men det var jo ikke meget værd, hvis han brugte dem i forkert Retning, og i hvert Fald var de Argumenter, han fremførte, ikke overensstemmende med hans tidligere Udtalelser. Hvad Grunden hertil kunde være, skulde Taleren ikke komme nærmere ind paa ved denne Lejlighed. Ogsaa Direktør Løhhte havde skiftet Anskuelse siden i Fjor, idet han dengang varmt anbefalede Centralgenerator. Assistent Sørensens Erklæring skulde reduceres til det mindst mulige, men han var en praktisk uddannet Mand, som i 4 Uger havde set paa, hvordan Værket gik, og det havde mere Betydning end lange teoritiske Beregninger. Taleren maatte fastholde Forslaget om at forhandle med Koppers; men det var ikke absolut Meningen, at Sagen skulde presses igennem før Valget, og hvis Byraadet ansaa det for rigtigst at stille Sagen i Bero indtil den Tid, vilde Taleren ikke modsætte sig det.

A n d r. C h r i s t e n s e n mente ikke, man kunde tage Stilling til en saadan Sag paa anden Maade end ved at danne sig et Skøn paa Grundlag af de sagkyndiges Udtalelser, og hvorledes dette Skøn maatte blive, var der næppe Tvivl om, naar man læste Direktør Løhtes og Ingeniør Madsens Erklæringer. At Ingeniør Madsen tidligere havde haft et andet Syn paa Forholdet, indrømmede han selv, men efter at være blevet bekendt med Wodall-Duckhams nyeste Generatorkonstruktioner, foretrak han disse for Centralgeneratorer. De to Her-

ners Erklæringer maatte dog tillægges større Betydning end Assistent Sørensens, som egentlig ikke sagde noget som helst; han fandt dem gode begge to og turde ikke sige, hvilket han ansaa for det bedste, men han var dog betænkelig ved det komplicerede tyske Anlæg. Hans Beregninger var vel nærmest skønsmæssige og byggede paa det, som de tyske Ingeniører havde fortalt ham; men dertil kom, at hans Regnestykke var forkert, idet de 9,46 Kr. til Underfyr blev beregnet som Udgift 2 Gange. Hvis hans øvrige Beregninger var lige saa gode, kunde man ikke bygge meget paa hans Udtalelser; det var klogest at holde sig til de virkelig sagkyndige.

J. C h r. M ø l l e r erkendte, at Ingeniør Madsen havde skiftet Opfattelse, men det havde H. P. Christensen ogsaa, idet han i Fjor bad om en sagkyndig Udtalelse angaaende Wodall-Duckhams og Dr. Ottos Projekter og slet ikke regnede med Koppers, medens han nu ansaa dette for det bedste. Man kunde ikke regne med, at Udvalget havde mere Forstand paa Sagen end de virkelig sagkyndige, og endnu mindre Byraadet. Udvalget og Ledelsen havde gjort ikke saa faa Rejser for at sætte sig ind i Forholdene, og det fandt Taleren rigtigt, men det var da underligt at tænke sig, at Assistent Sørensen ved at opholde sig 1 Maaned i Tyskland skulde kunne komme med bedre Resultater. Taleren saa egentlig helst, at man ventede med Sagen til efter Valget, saa det ny Byraad fik Answeret for Vedtagelsen.

J. P e r r e g a a r d antog, at de fleste af de bydende havde forhandlet med Folk i Byen om forskellige Arbejder; Taleren vidste i hvert Fald, at der var rettet Forespørgsler om Prisen paa Bygearbejde. Det kunde være interessant at vide, hvor-

for man i Beregningerne var gaaet ud fra en Time-løn af 80 Øre, da denne jo faktisk var langt højere.

H. P. Christensen hævdede Rigtigheden af Assistent Sørensens Beregninger. Taleren havde ikke skiftet Mening; men Koppers klagede over, at Udvalget ikke havde taget deres Værker i Øjesyn lige saa vel som de øvrige, og derfor lod man Assistent Sørensen rejse derved. Direktøren for A/S Frichs havde henvendt sig til Taleren, men ikke faaet Løfte om noget udover, at Firmaerne skulde faa Lejlighed til at give Tilbud paa Arbejdet, og det var Udvalget vist enigt om.

Andr. Christensen fastholdt, at Beregningen var forkert; der blev en Difference af 9,46 Kr., saa efter Regnskabet var Indtægten egentlig mindre ved Koppers end ved Wodall-Duckham.

Formanden fandt det rigtigt, at Udvalget, naar Tiden kom, vilde søge at faa en Del af Arbejdet udført i Aarhus, men man burde ikke i Forvejen binde sig til et Aarhus-Firma; det havde man gjort ved en Licitation ved Havnen, og naturligvis blev Arbejdet saa dyrere. Det var givet, at denne Sag nu snart maatte løses, og det maatte da undersøges, hvorfra man kunde skaffe Midlerne dertil. Taleren havde af den Grund henvendt sig til Privatbanken og spurgt, om den vilde aabne en Konto for Kommunen, hvorpaa der kunde trækkes, eftersom der i Løbet af Sommeren blev Brug for Pengene; men Banken henstillede, at Byraadet sikrede sig Pengene, før man tog fat paa Arbejdet, da det var tvivlsomt, at Banken kunde skaffe dem. Der var selvfølgelig nogle Penge i Kassebeholdningen, men ikke tilstrækkeligt, og Taleren havde da tænkt, at Resten af Beløbet maaske kunde laanes af Havnekassen, forudsat at Ministeriet tillader det. Taleren vilde derfor foreslaa at betragte dette som en 1. Behandling,

hvorefter Budgetudvalget kunde tage en Forhandling med Belysningsudvalget angaaende Amortisationen af Pengene, og derefter vilde Sagen igen komme til Byraadet. — Taleren bad derpaa Belysningsdirektør Løchte klarlægge sit Syn paa Sagen.

Direktør Løchte gav en Oversigt over Udviklingen paa Gasværkernes Omraade, hvoraf fremgik, at de moderne Anlæg først kom frem i England med West og Wodall-Duckham. De havde været de førende Firmaer paa dette Omraade og maatte stadig anses for de bedste, idet de havde en lang Erfaring bag sig og derved havde haft Lejlighed til efterhaanden at afhjælpe mulige Mangler. Naar Tyskerne ikke kom med saa tidligt som Englænderne, skyldtes det væsentlig Krigen, men efter denne tog de fat og efterlignede særlig Wodall-Duckham, hvilket maatte kaldes en stor Anbefaling for dette. Naar saa Wodall-Duckhams Tilbud her ubestrideligt var det billigste, kunde Taleren som Embedsmand ikke forsvare at indstille noget andet Tilbud end dette. Garantien regnede Taleren ikke saa meget med, for det var næppe muligt at kontrollere det bagefter og faa en fuldt retfærdig Dom. Naar et Ovn anlæg afgassede alle Kullene, og ingen Varme gik til Spilde, kunde man ikke naa højere. Den forløbne Konkurrence havde været mere haardhændet end nogen tidligere, og der var brugt alle Vaaben, men ingen af Konkurrenterne havde kunnet finde noget væsentlig at angribe Wodall-Duckham for eller betegne det som et ikke 1. Klasses Firma. Det var det førende Firma med de fleste Erfaringer paa dette Omraade, og alene det burde være Grund nok til at vælge Wodall-Duckhams Projekt. — Taleren paaviste derefter

ved Hjælp af de ophængte Tegninger Indretningen af de forskellige Værker.

Formanden takkede Direktør Løchte for de givne Oplysninger. Taleren vilde altsaa foreslaa at betragte dette som en 1-Behandling, hvorefter der kan forhandles mellem Belysningsudvalget og Budgetudvalget angaaende Beløbets Amortisation. Budgetudvalget vilde saa forsøge at skaffe Beløbet til Veje uden at bebyrde Pritvatbanken.

Formandens Forslag vedtoges.

2. (J. Nr. 48—1924). Indstilling fra Forskønnelsesudvalget om, at **Ombygningen af Vennelystpavilionen overdrages de Haandværkere, som har Udvildelsen i Ertreprise.**

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 654—1924). **Valg af en Regnskabsfører for O. Nyrups Legat.**

Havnemester J. Sørensen valgtes.

4. (J. Nr. 645—1924). Indstilling fra det nedsatte Udvalg angaaende **Eftergivelse af Skatterestancer.**

Udvalgets Flertal (Vald. Pedersen, Falk og Leonhard Hansen) indstiller, at der finder Eftergivelse Sted til et Beløb af 26743,46 Kr.

Udvalgets Mindretal (P. Petersen og Barnow) underskriver med Forbehold, idet de ikke kan erkende, at det foreliggende Materiale er tilstrækkelig oplyst og ej heller fyldestgørende.

Vald. Pedersen forelagde Indstillingen. Udvalget havde foranlediget en Forespørgsel til Ministeriet, om det kunde ordnes saaledes, at de, der skyldte Skat for tidligere Aar og havde afdraget en Del deraf i Aar, kunde faa dette beregnet som Afdrag paa indeværende Aars Skat; men Ministeriet erklærede det for ulovligt. Det var naturligvis beklageligt, idet en Del derved kunde have faaet Valgret, og hvis Skattekontoret havde

været opmærksom derpaa noget før, kunde det have været ordnet, men nu var det for sent. De indkomne 270 Andragender var alle gennemgaaet af Udvalget, og de fleste havde faaet eftergivet det halve, enkelte indtil $\frac{2}{3}$. Taleren anbefalede paa Udvalgets Vegne Indstillingen, idet dog 2 af Udvalgets Medlemmer havde taget Forbehold.

P. P e t e r s e n oplyste, at Grunden til dette Forbehold var, at man ikke syntes om hele Principet med Skatteeftergivelse. Naar Ligningskommissionen, efter at have taget alt i Betragtning, ansatte Skatten, burde den ogsaa betales. Der kunde naturligvis i Aarets Løb ske Ting, der gjorde en Nedsættelse paakrævet; men saa burde det ordnes saaledes, at de indsendte Ansøgninger til Skattekontoret, som derefter undersøgte Forholdet og fik konstateret, om Opgivelserne var rigtige. Nu valgte man i Huj og Hast et Byraadsudvalg, som skulde tage Stilling til flere Hundrede Andragender, hvoraf de fleste var mangelfuldt affattede og uden Spor af Bevis. Denne Fremgangsmaade var ganske forfejlet, og det var Grunden til, at man havde taget Forbehold og ikke ønskede at hæfte for Forslaget.

F o r m a n d e n takkede Udvalget for det store Arbejde, det havde udført, og henstillede at tiltræde Forslaget.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 545—1924). **Valg af Valgstyrer i de 3 Valgkredse.**

Følgende valgtes:

N o r d r e K r e d s.

Overlærer K. Moustén.

Maskinarb. Leonhard Hansen.

Forretningsf. Vald. Pedersen.

Arbm. Bernt Jensen.

Frk. Mariane Thomsén.

Fabrikant Seest.

Købmand Emil Petersen.

Købmand Groes Petersen.

Tømrer J. Perregaard.

Midterkredsen.

Forretningsf. Kjeld Sørensen.

Arbm. A. Bitsch.

Bogtrykker V. Simonsen.

Fru M. Rostgaard.

Skomager Erik Olesen.

Købmand Vald. Kloster.

Bogtrykker Marius Geertsen.

Blikkensl. H. P. Salling.

Konsul Niels Barnow.

Søndre Kreds.

Fabrikant J. Chr. Møller.

Konsul P. Petersen.

Redaktør H. Hansen.

Direktør Busch.

Ingeniør A. Mørup.

Kontorbestyrer M. C. Falk.

Typograf Marthin Pedersen.

Smed H. P. Christensen.

Redaktør M. Simonsen.

Den første for hver Kreds fungerer som Formand.

6. (J. Nr. 201—2924). Andragende om Indflytnings-tilladelse.

Fra Boligkontrollen forelæa følgende Indstilling:

Anbefalede Andragender.

Gartner N. P. Nielsen, Skanderborg,

Overkelner Rasmussen, Kalundborg,

Eksp. C. Sørensen, Odense,

Repræsentant V. Christophersen, Thisted,

Fru Caroline Lauchandt, Vejle,

Musiker Kruse Jensen, Rosenvang,

Leonardo Lautrup, Argentina,
 Ingeniør H. Wied, Aabenraa,
 Postass. V. Dyck Madsen, Vojens.
 Boelsmand Jul. Møller, Uglbølle (Forretningslokale
 med Beboelse),
 Købmand E. Ladefoged, Frederiksberg (Forretnings-
 lokale med Beboelse).
 Skomager Carl Jacobsen, Holme, Forretningslokale
 Cigarh. P. Lund Mortensen, Viborg. »

Ikke anbefalede Andragender.

Sadelmager H. Jacobsen, Egaa Fed.
 Enke A. Christensen Boe, Randers,
 N. P. Mogensen, Grenaa,
 Bager C. J. F. Petersen, København,
 Karl Jensen, Odense,
 Repr. A. Chr. Andersen, forh. Randers,
 Johannes Olsen, Jyderup,
 Handelsrejsende Lundager Hansen, Laven.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 27⁵⁷—1914). **Ansøgning fra Martin Halbro om Statslaan til et Byggeforetagende paa Matr. Nr. 51 e af Markj.**

Anbefaledes.

8. (J. Nr. 27⁵⁸—1924). **Andragende fra Murerm. Mogensen og Skou om Statslaan til et Byggeforetagende ved Chr. Kiers Plads.**

Anbefaledes.

9. (J. Nr. 29—1924). **Andragender om Afskedigelse med Pension pr. 1. April 1925 fra forskellige Funktionærer ved Belysningsvæsenet.**

Belysningsudvalget indstiller, at den aarlige Pension fastsættes saaledes:

Materialforvalter H. Meyer 2910,00 Kr.

Formand A. P. Rasmussen 2786,67 »

Kedelpasser A. Jensen..... 2400,00 Kr.
 Arbejdsmand N. H. Petersen..... 1817,60 »

Formanden bemærkede, at man havde glemte som sædvanlig at sende disse Sager til Kommunebogholderens Erklæring; men man kunde vel tiltræde Indstillingen under Forudsætning af, at der ikke fra Kommunebogholderens Side blev gjort Indsigelse mod Beregningen.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 669—1924). **Ansøgning fra Assistent ved Skoletandklinikken, Marie Knudsen, om Afsked fra 30. April 1925.**

Bevilgedes.

11. (J. Nr. 668—1024). **Ansøgning fra Assistent ved Skoletandklinikken, Anna Ruager, om Afsked fra 30. April 1925.**

Bevilgedes.

12. (J. Nr. 17⁸⁰—1924). **Ansøgning fra Arbejdsmand C. M. Nielsen om Eftergivelse af Fattighjælp.**

Bevilgedes.

13. (J. Nr. 17⁸¹—1924). **Ansøgning fra Arbejdsmand K. A. F. Nielsen om Eftergivelse af Fattighjælp.**

Bevilgedes.

14. (J. Nr. 12²²—1924). **Indstilling angaaende Tildeling af Aldersrente.**

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 7⁶—1924). **Andragende fra Premierløjtnant V. Arnholtz om at maatte flytte ind i en ledig Lejlighed paa Rytterkasernen.**

Formanden meddelte, at der ikke mere fandtes nogen Indkvarteringskommission, og der maatte vælges et Udvalg til at behandle militære Sager. Det foreliggende Andragende kunde vel nok bevilges.

Bevilgedes.